

SAĞLIK ALANI SERTİFİKALI EĞİTİM STANDARTLARI

Standart No	28
Tarih	17.11.2015
Revizyon No	—

ÜREMEYE YARDIMCI TEDAVİ (ÜYTE) KLİNİK UYGULAMALARI

SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Eğitim ve Sertifikasyon Hizmetleri Daire Başkanlığı
Mithatpaşa Cad. No: 3 B Blok 3. Kat
Sıhhiye / ANKARA

Bu standart Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği gereğince ilgili sertifikalı eğitim bilim komisyonunca hazırlanmıştır.

İçindekiler

1. EĞİTİMİN ADI	3
2. EĞİTİMİN AMACI.....	3
3. EĞİTİMİN HUKUKİ DAYANAĞI.....	3
4. EĞİTİM İLE İLGİLİ TANIMLAR	3
5. EĞİTİM PROGRAMININ YÜRÜTÜLME USUL VE ESASLARI	4
6. KATILIMCILAR VE NİTELİKLERİ.....	5
7. EĞİTİMİN MÜFREDATI.....	5
7.1 Öğrenim Hedefleri ve Eğitimin İçeriğinde Yer Alacak Konular	5
7.2 Eğitimde Kullanılacak Materyaller ve Nitelikleri.....	8
7.3 Eğitim Süresi	8
7.4 Eğitimin Değerlendirilmesi (Sınav Usulü, Başarı Ölçütü, Ek Sınav Hakkı vs)	8
7.5 Sertifikalandırılma	9
8. PROGRAM SORUMLUSU VE NİTELİKLERİ	9
9. EĞİTİCİLER VE NİTELİKLERİ	9
10. EĞİTİM VERİLECEK YERİN NİTELİKLERİ	9
11. SERTİFİKANIN GEÇERLİLİK SÜRESİ.....	9
12. SERTİFİKANIN YENİLENME ÖLÇÜTLERİ	9
13. DENKLİK BAŞVURUSU VE DENKLİK İŞLEMLERİ USUL VE ESASLARI.....	10
13.1. Başvuru.....	10
13.2. Başvuru Formu Ekinde Yer Alacak Belgeler	10
13.3. Denklik İşlemlerinin Nasıl Yapılacağı.....	10
14. GEÇİCİ MADDE	10
EK-1: ÜREMeye YARDIMCI TEDAVİ (ÜYTE) KLİNİK UYGULAMALARI SERTİFİKALI EĞİTİM PROGRAMI UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU	11

ÜREMEYE YARDIMCI TEDAVİ (ÜYTE) KLİNİK UYGULAMALARI SERTİFİKALI EĞİTİM STANDARDI

1. EĞİTİMİN ADI

Üremeye Yardımcı Tedavi (ÜYTE) Klinik Uygulamaları Sertifikalı Eğitim Programı

2. EĞİTİMİN AMACI

Üremeye yardımcı tedavi klinik uygulamalarını yapacak kadın hastalıkları ve doğum uzmanlarının görevlerini eksiksiz yerine getirecek bilgi, beceri ve tutum kazandırmaktır.

3. EĞİTİMİN HUKUKİ DAYANAĞI

Bu eğitim programında aşağıdaki mevzuat hukuki dayanak olarak alınmıştır.

1. 30/09/2014 tarihli ve 29135 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Üremeye Yardımcı Tedavi Uygulamaları ve Üremeye Yardımcı Tedavi Merkezleri Hakkında Yönetmelik
2. 04/02/2014 tarihli ve 28903 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği

4. EĞİTİM İLE İLGİLİ TANIMLAR

Bu programda geçen;

Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,

Bilim Komisyonu: Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği’nde düzenlenen “Sertifikalı Eğitim Bilim Komisyonu”nu,

Denüstasyon: Oosit temizleme işlemini,

Eğitim Merkezi: Üremeye Yardımcı Tedavi Eğitim Merkezlerini,

Eğitim Programı: Eğitim Merkezinde uygulanan teorik ve pratik ÜYTE laboratuvar Uygulamaları programını,

Embriyo-gamet kriyoprezervasyonu: Embriyo ya da gametlerin saklanmak üzere dondurulmasını,

Eğitim Sorumlusu: ÜYTE klinik uygulama sertifikası olan en az 3 yıl bu alanda çalışmış en az doçent unvanına sahip kadın hastalıkları ve doğum uzmanı olup, katılımcının uygulamalı eğitiminin verilmesinden ve değerlendirilmesinden sorumlu kişiyi,

Genel Müdürlük: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,

IVF (InVitro Fertilization): Gametlerin laboratuvar ortamında döllenmesi işlemini,

ICSI (Intra-Cytoplasmic Sperm Injection): ÜYTE Merkezlerinde yapılan mikro enjeksiyon işlemini,

KOH: Kontrollü Ovaryan Hiperstimülasyonu,

KOK: Kumulus-Oosit Kompleksini,

MESA (Microsurgical Epididymal Sperm Aspiration): Epididimisten sperm aspirasyonunu,

PGD (Preimplantation Genetic Diagnosis): Preimplantasyon Genetik Tanıyı,

Sertifika: Eğitim programını tamamlayarak, sınavda başarılı olanlara verilen belgeyi,

TESE (Testicular Sperm Extraction): Testis dokusundan cerrahi yolla sperm elde edilmesini,

TESA (Testicular Sperm Aspiration): Testis dokusundan cerrahi yolla sperm aspirasyonunu,

TUKMOS: Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemini,

ÜYTE: Üremeye Yardımcı Tedaviyi,

ÜYTEM: Üremeye Yardımcı Tedavi Merkezini,

ÜYTEEM: Üremeye Yardımcı Tedavi Eğitim Merkezlerini,

Yönetmelik: 30/09/2014 tarihli ve 29135 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Üremeye Yardımcı Tedavi Uygulamaları ve Üremeye Yardımcı Tedavi Merkezleri Hakkında Yönetmeliği,

ifade eder.

Burada yer almayan, ancak bu standartların 3’üncü maddesinde geçen yönetmeliklerde yer alan diğer tanımlar, bu sertifikalı eğitim programı için de yapılmış sayılır.

5. EĞİTİM PROGRAMININ YÜRÜTÜLME USUL VE ESASLARI

Eğitim programının yürütülmesinde aşağıdaki usul ve esaslar uygulanır.

A. Başvuru

1. Bu eğitime katılmak için;

- TC kimlik no beyanı,
- Detaylı özgeçmiş,
- Tıp Fakültesi Diploması,
- Uzmanlık belgesi (Kadın Hastalıkları ve Doğum),
- Varsa üreme tıbbı, infertilite ve yardımcı üreme teknikleri alanında yapılan çalışmalarını içeren belgelerin ekli olduğu dilekçe

ile Bakanlığa başvuru yapılır.

- Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların eğitim müracaatları, çalıştıkları kurum vasıtasıyla yapılır.
- Başvuru belgelerinin kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar için çalıştığı kurum tarafından, çalışmayanların ise İl Sağlık Müdürlüğü tarafından onaylı suretleri, başvuru dilekçesine eklenir.
- Devlet hizmet yükümlülüğü bulunanlar eğitim başvurusunda bulunamaz.

B. Yerleştirme işlemi

Yerleştirme işlemi Bakanlıkça şu şekilde yapılacaktır:

- Başvuru sahiplerinin yerleştirme işlemi eğitim almak istedikleri eğitim merkezleri dikkate alınarak başvuru tarihi öncelik sırasına göre yapılır.
- Bakanlık veya bağlı kuruluşlarına bağlı hastane ya da üniversite bünyesinde bulunan ruhsatlı ÜYTE merkezinin personel eksikliğini gidermek veya bu kurumların bünyesinde açılması planlanan ÜYTE merkezinin personel ihtiyacını karşılamak üzere bu kurumlarda görev yapan kişiler, sıra beklemeksizin açılacak ilk eğitim döneminde kontenjan çerçevesinde eğitime alınırlar.
- Eğitim için yerleştirildiği halde belgelendirilmesi kaydıyla hukuken kabul edilebilir bir mazereti nedeniyle eğitime başlayamayacağına dair yazılı olarak bildirimde bulunan başvuru sahibinin eğitim dönemi, uygun bulunması halinde bir defaya mahsus olmak üzere ertelenebilir; yerine sıradaki başvuru sahibi yerleştirilir. Ancak ertelenmenin, tekrar talep edilmesi halinde başvuru sahibinin eğitim başvurusu yeni başvuru şeklinde değerlendirilir.
- Yerleştirilmiş olan başvuru sahiplerinin ÜYTEEM değişikliği talebi yeni başvuru şeklinde değerlendirilir. Ancak ÜYTEEM değişikliği talebinin tekrar yapılması halinde ise kontenjan dahilinde değerlendirilir.
- Yerleştirilmiş olan başvuru sahipleri adres, iletişim numarası değişikliklerini ve eğitime başlayamayacaklarını en geç eğitim dönemi başlamadan bir ay önce Bakanlığa ve ÜYTEEM'e bildirir. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen başvuru sahibinin eğitime başlayamamasının sorumluluğu başvuru sahibine aittir.

D. Eğitim için yerleştirilecek kişi sayısı;

- Bir eğitim döneminde bir önceki yılın siklus sayılarına göre katılımcı sayıları aşağıdaki gibidir.
  - Yıllık 200-400 siklus arasında sıklusa sahip merkezlerde en fazla iki katılımcı,
  - Yıllık 400 siklusun üzerinde sıklusa sahip merkezlerde en fazla dört katılımcı.
- Tazeleme eğitimi yerleştirmeleri katılımcı sayılarına ek olarak planlanır.

E. Eğitim programına devamsızlık

- Eğitim programına kesintisiz devam edilmesi esastır. Eğitime alınan personel, belgelendirilmesi kaydıyla hukuken kabul edilebilir mazeret hallerinde toplam eğitim süresinin %10'unu geçmemek kaydı ile eğitime devam etmeyebilir. Ancak bu ara verilen süre, eğitim programına eklenerek eğitimleri tamamlanır. Devamsızlık süresinin %10'u aşması halinde katılımcının eğitimi iptal edilir.
- Bakanlık veya bağlı kuruluşlarına bağlı hastane ya da üniversite bünyesinde görev yapan görevlendirme ile eğitime gönderilen katılımcıların mazeretsiz devamsızlıkları, ÜYTEEM tarafından kişilerin bağlı bulunduğu kuruma ve Bakanlığa bildirir.
- Devlet memuru statüsünü haiz olup eğitim programına başvuranlar kurumlarınca uygun görülmesi durumunda yerleştirildikleri ÜYTEEM'de ancak aylıksız izine ayrılarak eğitime başlayabilir. Bu

katılımcılardan ÜYTEEM tarafından eğitim ücreti alınır, eğitim ücretini ödemeyen katılımcı sertifika hakkını kazanamaz.

4. Bakanlık veya bağlı kuruluşlarına bağlı hastane ya da devlet üniversitesi bünyesinde bulunan ruhsatlı ÜYTE merkezinin personel eksikliğini gidermek veya bu kurumların bünyesinde açılması planlanan ÜYTE merkezinin personel ihtiyacını karşılamak üzere bu kurumlarda görev yapan kişiler gerekçeleri Bakanlıkça uygun görüldüğü takdirde hizmet içi eğitim kapsamında değerlendirilerek ÜYTEEM'e yerleştirilir. Bu yerleştirmeye istinaden kadrosunun bulunduğu kurum tarafından program süresince geçici görevlendirme yapılır ve bunlardan kurs ücreti alınmaz. Bu şekilde görevlendirilen katılımcılar eğitim sürelerinin dört katı kadar süreyle kurumlarında çalışmak zorundadır. Çalışma sürelerinin tamamlanması halinde sertifikaları teslim edilir.

F. Eğitim ücreti

Eğitim ücreti 04/02/2014 tarihli ve 28903 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği'nin 9 uncu maddesine göre belirlenir ve Bakanlık internet sayfasından ilan edilir.

6. KATILIMCILAR VE NİTELİKLERİ

Eğitime, Kadın hastalıkları ve doğum uzmanları başvurabilir.

7. EĞİTİMİN MÜFREDATI

7.1 Öğrenim Hedefleri ve Eğitimin İçeriğinde Yer Alacak Konular

Toplam 6 aylık (24 hafta) bir süre içerisinde 960 saat olarak gerçekleştirilecek programın içeriğinde yer alan teorik ve uygulamalı konular ile her bir konuya ait öğrenim hedefleri ve süreleri aşağıdaki Tablo 1 ve Tablo 2'de gösterilmiştir.

7.1.1 Teorik Eğitim

Teorik dersler, uygulamalı eğitimi aksatmadan eğitim programı süresi içinde verilir.

Tablo 1: Teorik eğitimin içeriğinde yer alan konular ile her bir konuya ait öğrenim hedefleri ve süreleri

KONULAR	ÖĞRENİM HEDEFLERİ Bu programı başarıyla tamamlayan katılımcı	SÜRE (saat)
ÜYTE uygulamalarının tarihçesi, mevcut yasal ve etik uygulamalar	<ul style="list-style-type: none"> • ÜYTE uygulamalarında tarihçe, mevcut yasal ve etik uygulamaları açıklar, • ÜYTE uygulamalarında mevcut yasal ve etik uygulamaların önemini tartışır.	2
Üreme fizyolojisi ve endokrinolojisi	<ul style="list-style-type: none"> • Üreme fizyolojisi ve endokrinolojisini açıklar ve önemini tartışır	2
İnfertilite nedenleri	<ul style="list-style-type: none"> • İnfertilite nedenlerini tanımlar, • Kadın ve erkek infertilitesi nedenlerini açıklar ve tartışır	2
İnfertil çiftin değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> • İnfertil çiftin değerlendirilmesini açıklar ve önemini tartışır	2
ÜYTE için hasta seçimi ve değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> • ÜYTE için hasta seçimi ve değerlendirilmesini açıklar ve önemini tartışır	2
İnfertilitede görüntüleme teknikleri	<ul style="list-style-type: none"> • İnfertilitede görüntüleme tekniklerini tanımlar, • Görüntüleme sistemlerinin çalışma prensiplerini açıklar, önemini tartışır.	2
İnfertilitede endoskopik yöntemler	<ul style="list-style-type: none"> • İnfertilitede endoskopik yöntemleri tanımlar ve önemini tartışır.	4
İnfertilitede ÜYTE teknikleri de dâhil tedavi seçenekleri	<ul style="list-style-type: none"> • İnfertilitede ÜYTE teknikleri de dâhil tedavi seçeneklerini tanımlar, IVF'deki yerlerini açıklar ve önemini tartışır.	5
Ovulasyon indüksiyonu ve komplikasyonları	<ul style="list-style-type: none"> • Ovulasyon indüksiyonu ve komplikasyonlarını açıklar, önemini tartışır.	3
Oosit aspirasyonu işlemi	<ul style="list-style-type: none"> • Oosit aspirasyonu işlemi açıklar ve önemini tartışır.	2

Tablo 1 - devam

KONULAR	ÖĞRENİM HEDEFLERİ Bu programı başarıyla tamamlayan katılımcı	SÜRE (saat)
Temel laboratuvar bilgisi,	<ul style="list-style-type: none"> • IVF deki laboratuvarların kurulma basamaklarını sayar, • Cihazların bakım, onarım ve kalibrasyonlarının nasıl yapılacağını anlatır/açıklar, • Embriyoloji laboratuvarındaki cihazların bakım, onarım ve kalibrasyonlarının önemini tartışır, 	5
Temel embriyoloji	<ul style="list-style-type: none"> • Temel embriyoloji, oosit, sperm, embriyo gelişim aşamaları, endometrium fizyolojisi, implantasyon aşamalarını açıklar, önemini tartışır. 	5
Mikromanipülasyon ve embriyo biopsisi	<ul style="list-style-type: none"> • Mikromanipülasyon ve embriyo biopsisi işlemlerini tanımlar ve açıklar 	2
Embriyo transferi ve destek tedavisi	<ul style="list-style-type: none"> • Embriyo transferi ve destek tedavisi sürecini tanımlar, aşamaları sayar, IVF başarısındaki önemini tartışır. 	5
Embriyo, gonad doku/hücrelerin dondurulması, saklanması, çözülmesi ve imhası,	<ul style="list-style-type: none"> • Embriyo, gonad doku/hücrelerin dondurulması, saklanması, çözülmesi ve imhası konusunda yasal gereklilikleri, tıbbi endikasyonları, işlem sırasındaki prosedürleri sayar, önemini tartışır. 	5
Asepsi, antisepsi, sterilizasyon ve dezenfeksiyon, anestezi, bulaşıcı hastalıklar ve infertilite	<ul style="list-style-type: none"> • Asepsi, antisepsi, sterilizasyon ve dezenfeksiyonu tanımlar, • Asepsi, antisepsi, sterilizasyon ve dezenfeksiyonun önemini tartışır. 	2
İnfertilite genetiği	<ul style="list-style-type: none"> • İnfertilitede genetiğin önemini açıklar, Temel genetik ve yardımcı uygulama tekniklerinde genetik tanı yöntemlerini tanımlar, • IVF’de kullanılan genetik tanı yöntemlerini açıklar. 	3
Hastaların kaydı, istatistik analizi ve raporlama	<ul style="list-style-type: none"> • Hastaların kaydının nasıl yapılacağını açıklar, • Hastalara ait verilerin nasıl düzenleneceğini ve yorumlanacağını açıklar, • İlgili birimlere gönderilecek raporların nasıl düzenleneceğini açıklar. 	5
ÜYTE uygulamalarında problem çözümü	<ul style="list-style-type: none"> • ÜYTE uygulamalarında karşılaşılan problemi tespit eder ve çözümlerini açıklar, • Acil durum planlarını sayar. 	10
Temel eğitim ve iletişim teknikleri	<ul style="list-style-type: none"> • Hasta ile iletişim tekniklerini tanımlar/açıklar, Hasta ile iletişim konusunda dikkat edilecek hususları sayar. 	3
ÜYTE verileri elektronik kayıt sistemi eğitimi	<ul style="list-style-type: none"> • ÜYTE verileri elektronik kayıt sisteminin standartlara kullanımını destekler, önemini tartışır. 	2
İnfertil hastaya psikolojik yaklaşım danışmanlığı	<ul style="list-style-type: none"> • İnfertil hastada psikolojik durumun ve psikolojik danışmanlığın önemini tartışır. 	2
İnfertilitede beslenme ve alternatif tedavi yaklaşımı	<ul style="list-style-type: none"> • İnfertilitede beslenme ve alternatif tedavi yaklaşımının önemini açıklar. 	3
İnfertilite ile ilgili güncel literatür/seminer saati	<ul style="list-style-type: none"> • İnfertilite ile ilgili güncel literatürü tarama yöntemlerini, verilerin yorumlanmasını ve infertilitedeki tedavi sonuçlarına olan etkisini açıklar, güncel literatürün önemini tartışır. 	52
Toplam		130

7.1.2 Uygulama Eğitimi

Uygulama eğitimi, poliklinik hizmetlerinden hastayla ilk karşılaşma anında başlayarak embriyo transferine kadar uzanan ve aşağıda tanımlanan basamakları kapsar. Uygulama eğitiminde yer alan konular, her bir konuya ait öğrenim hedefleri ile konulara ayrılan süreler ve vaka sayıları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Uygulama eğitiminde yer alan konular, her bir konuya ait öğrenim hedefleri ile konulara ayrılan süreler ve vaka sayıları

KONULAR	ÖĞRENİM HEDEFLERİ	
	Bu programı başarıyla tamamlayan katılımcı	
1. Klinik Uygulama		
Erkek hastanın değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> En az 200 vakada infertilite nedenlerini tanımlar ve tartışır.	90
Bayan hastanın değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> En az 200 vakada infertilite nedenlerini tanımlar ve tartışır.	90
Ultrason eğitimi - Follikülometri	<ul style="list-style-type: none"> En az 200 hastada uterus ve overleri değerlendirir, folikül ölçer, endometriumu değerlendirir, infertilitede görüntüleme tekniklerini tanımlar.	100
Ovulasyon indüksiyonu/kontrollü ovaryan hiperstimulasyon (COH) ve hasta sonuçlarının değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> En az 200 hastada ovulasyon indüksiyonu protokollerini ve komplikasyonlarını açıklar, hasta bazında önemini tartışır, sonuçları değerlendirir.	200
Ultrasonografi kılavuzluğunda yumurta toplanması	<ul style="list-style-type: none"> En az 80 vakada oosit aspirasyonu işlemini uygular, komplikasyonları ile baş eder.	50
Sperm elde etme girişimsel yöntemlerine eşlik etme	<ul style="list-style-type: none"> En az 10 vakaya sürece eşlik ederek, sperm elde etme yöntemlerinin basamaklarını açıklar.	10
Embriyo transferine eşlik etme	<ul style="list-style-type: none"> En az 200 vakaya eşlik ederek, embriyo transfer yöntemlerini ve komplikasyon yönetimini açıklar.	100
Toplam		640
2. Semen Analizi ve Uygulamaları		
Laboratuvar alet, malzemelerini tanıma, yapılan işlemleri gözleme	<ul style="list-style-type: none"> IVF deki laboratuvarların alet ve malzemeleri tanıır, Cihazların bakım, onarım ve kalibrasyonlarının nasıl yapılacağını açıklar. Laboratuvar alet ve malzemelerinin nasıl ve nerede kullanılacağını açıklar.	20
Bazal sperm değerlendirmesi	<ul style="list-style-type: none"> En az 20 bazal sperm analizi değerlendirmesine eşlik eder.	15
Sperm morfolojisinin değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> En az 20 vakada sperm morfoloji preparatının boyar ve değerlendirir.	15
Sperm hazırlık işlemleri gözlem	<ul style="list-style-type: none"> En az 20 sperm yıkama ve ayırma işlemine (20 swimup/ 20 gradient metodu) eşlik ederek, spermin değerlendirilme öncesi hazırlanma prosedürleri olan yıkama ve ayırma işlemlerini açıklar.	15
Pratik uygulama	<ul style="list-style-type: none"> Eğitimci kontrolünde en az 20 kez sperm hazırlar, yıkar ve morfolojini değerlendirir.	20
Toplam		85
3. ÜYTE Yöntemleri (Sperm Hazırlama)		
Laboratuvar alet, malzemelerini tanıma, yapılan işlemleri gözleme	<ul style="list-style-type: none"> ÜYTE’de kullanılan laboratuvar alet ve malzemelerini tanıır prosedür basamaklarını açıklar.	30
IVF/ICSI işlemleri için sperm hazırlanması	<ul style="list-style-type: none"> En az 20 vakada gözlem yaparak, IVF/ICSI işlemleri için sperm hazırlanmasını açıklar.	20
MESA/TESA/TESE/PESA işlemleri ile sperm hazırlanması	<ul style="list-style-type: none"> En az 10 vakada gözlem yaparak, MESA/TESA/TESE/PESA işlemleri ile sperm hazırlama basamaklarını açıklar.	10
Eğitimci kontrolünde sperm elde edilen vakalardan ejakulat hazırlanması	<ul style="list-style-type: none"> En az 10 vakada ejakulat hazırlama aşamalarını uygular.	5
Eğitimci kontrolünde TESE doku işlemlerinin gözlenmesi	<ul style="list-style-type: none"> En az 3 vakada gözlem yaparak, TESE doku işlemleri prosedürlerini ve aşamalarını açıklar.	3
TESA/MESA/PESA işlemi yapılması	<ul style="list-style-type: none"> En az 2 vakada gözlem yaparak, TESA/MESA/PESA işlem prosedürlerini açıklar.	2
Toplam		70

Tablo 2 -devam

KONULAR	ÖĞRENİM HEDEFLERİ	SÜRE (saat)
	Bu programı başarıyla tamamlayan katılımcı	
4. Embriyoloji		
Laboratuvar alet, malzemelerini tanıma, yapılan işlemleri gözlemlenme	<ul style="list-style-type: none"> Embriyoloji laboratuvarında kullanılan aletleri tanıy, laboratuvarda yapılan işlemlerin düzen ve sırasını açıklar. 	20
Yumurta ve kalitesini tanıma işlemi	<ul style="list-style-type: none"> En az 10 vakada gözlem yaparak yumurta hücreğini tanıy ve kalitesini tanımlar ve 	4
Yumurta temizleme işlemi	<ul style="list-style-type: none"> En az 10 vakada gözlem yaparak yumurta temizleme işlemi basamaklarını açıklar 	4
Embriyo transfer hazırlığı	<ul style="list-style-type: none"> En az 20 embriyo transfer hazırlığını gözleyerek, embriyo transfer işlemi basamaklarını açıklar. 	7
Toplam		35

7.2 Eğitimde Kullanılacak Materyaller ve Nitelikleri

Eğitimde kullanılacak materyal ve malzemeler aşağıda belirtilmiştir:

- Eğitimin içeriğinde yer alan konuları içeren yazılı eğitim materyalleri (kitaplar, slaytlar, eğitim rehberleri, bilimsel dergiler vb. gibi),
- Görsel ve işitsel eğitim materyalleri (kompakt diskler, video filmler, resimler vb gibi),
- İlgili mevzuata göre bir ÜYTE merkezinde bulunması gereken tüm araç gereçler.

7.3 Eğitim Süresi

Tüm katılımcılar için eğitimin süresi Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3: Eğitimin türüne göre tüm katılımcılar için eğitim süresi

Eğitim Türü	Eğitim Süresi	
	Saat	Hafta
Teorik Eğitim	130	2
Uygulama Eğitimi	830	22
Toplam	960	24

7.4 Eğitimin Değerlendirilmesi (Sınav Usulü, Başarı Ölçütü, Ek Sınav Hakkı vs)

Eğitimin değerlendirilmesi aşağıdaki usul, esas ve ölçütlere göre yapılır.

- Eğitimde katılımcı başarı değerlendirmesi aşağıda 3 değerlendirme türü uygulanarak yapılır:
  - Uygulama Değerlendirme; Bu değerlendirme EK 1 Uygulama Değerlendirme Formu kullanılarak eğitim sorumlusu tarafından uygulama eğitimi sırasında yapılır.
  - Eğitimin sonunda uygulanacak yazılı sınav: eğitim sorumlusu tarafından yapılır.
  - Eğitim sonu sözlü sınav: Uygulama Değerlendirme ve yazılı sınav sonunda başarılı olan katılımcılar, sözlü sınav jürileri tarafından EK 1 Uygulama Değerlendirme Formu üzerinden ve yine bir vaka üzerinden sınava alınarak, katılımcıların başarı durumları değerlendirilir.
- Birince maddede ifade edilen her üç değerlendirmeden ayrı ayrı 100 (yüz) üzerinden en az 70 (yetmiş) puan alan katılımcılar başarılı sayılır. Sertifikaya esas olacak başarı notu her üç değerlendirilmenin ortalaması alınarak hesaplanır.
- ÜYTE eğitim merkezi, her eğitim döneminin bitmesine bir ay kala eğitim merkezinde yapılacak yazılı sınavda başarılı olan ve uygulama sınavına girecek katılımcıların isimlerini Bakanlığa bildirir.
- Yazılı sınavda başarısız olan katılımcılar eğitim merkezinde en geç bir ay içinde tekrar yazılı sınava alınır. Bu sınavda da başarılı olamayan katılımcının eğitimi, sınav sonuçları Bakanlığa bildirildikten sonra Bakanlıkça iptal edilir.

6. Yazılı sınav sonucunda başarılı olan katılımcıların ikinci sınavı aynı eğitim merkezinde Bakanlıkça oluşturulan sınav jürisi tarafından yapılır.
7. Bakanlık tarafından belirlenen sözlü sınav jürisi, eğitim sorumlusu olabilme niteliğine sahip ÜYTE klinik uygulama sertifikası sahibi üç asil ve bir yedek üyeden oluşur.
8. ÜYTE eğitim merkezlerinde yapılan sınavlarda, eğitim merkezinin ÜYTE klinik uygulama eğitim sorumlusu daimi üye olarak yer alır.
9. Uygulamalı sınavda başarılı olamayan katılımcı en geç bir ay içerisinde Bakanlıkça belirlenecek yeni jüri tarafından tekrar sınava alınır. Bu sınavda da ikinci defa başarısız olan katılımcının eğitimi, sınav sonuçları Bakanlığa bildirildikten sonra Bakanlıkça iptal edilir.

7.5 Sertifikalandırılma

Eğitim Merkezince, eğitim programını tamamlayanların eğitime ilişkin belgeleri ile eğitime devam durumunu gösteren imza çizelgesi Bakanlığa gönderilir ve başarılı olanlara sertifika düzenlenir.

8. PROGRAM SORUMLUSU VE NİTELİKLERİ

ÜYTE klinik uygulama eğitim sorumlusu olarak görev yapacak kişi ÜYTE ünite sorumlusu olarak görev yapan, profesör veya doçent statüsünde akademik kariyere sahip olan ve en az 3 yıl ÜYTEM’de çalıştığını belgeleyen bir kadın hastalıkları ve doğum uzmanıdır.

9. EĞİTİCİLER VE NİTELİKLERİ

Eğitim Programında kendi alanında aşağıdaki niteliklere sahip olanlar eğitici olarak görevlendirilir:

1. ÜYTE laboratuvar uygulama sertifikasına sahip olan histoloji ve embriyoloji anabilim dalında akademisyen veya kamu hastaneleri kurumuna bağlı ve içinde ÜYTEEM bulunan eğitim araştırma hastanelerinde en az 3 (üç) yıl bu alanda çalışmış olanlar,
2. ÜYTE klinik uygulama sertifikasına sahip olan en az 3 yıl bu alanda çalışmış en az doçent unvanına ve kadın hastalıkları ve doğum alanında uzmanlık belgesine sahip olanlar,
3. Tıbbi genetik alanında uzmanlık belgesine veya tıbbi genetik alanında doktora diplomasına sahip olan tabipler,
4. Üroloji alanında uzmanlık belgesine sahip olanlar.

Eğitim sırasında değerlendirme ÜYTE klinik uygulama sertifikası sahip olan, profesör veya doçent statüsünde akademik kariyere sahip olan en az 3 (üç) yıl bu alanda çalışmış eğitim sorumlusu olarak görevlendirilen kişi tarafından yapılır.

10. EĞİTİM VERİLECEK YERİN NİTELİKLERİ

Bakanlık eğitim ve araştırma hastaneleri ve üniversite tıp fakültesi araştırma ve uygulama hastaneleri bünyesinde eğitim merkezi açılabilir.

ÜYTE eğitimi verilecek yerin ayrıca;

1. Bünyesinde bir ÜYTE merkezi bulunması,
2. Son iki yıl içinde yıllık en az 200 siklus sayısına sahip olması ve canlı doğum oranlarının %15 olması,
3. Sperm analizinin, oosit diseksiyonlarının, mikromanipulasyon ve embriyo değerlendirmelerinin yapıldığı tüm mikroskopların ayrı ayrı monitörize olması veya katılımcının da bizzat takip edebileceği eğitim mikroskobunun bulunması,
4. Eğitime uygun bir toplantı salonunun bulunması gereklidir.

11. SERTİFİKANIN GEÇERLİLİK SÜRESİ

Sertifikanın geçerlilik süresi 5 (beş) yıldır.

12. SERTİFİKANIN YENİLENME ÖLÇÜTLERİ

Sertifikaların yenilenmesi aşağıdaki usul, esas ve ölçütlere göre yapılır:

1. Bu eğitim standardı kapsamında sertifika sahibi olanlar, sertifika tescil tarihinden itibaren 5 (beş) yıl içerisinde en az 6 ay ÜYTEM’de çalışmamış olmaları halinde 2 ay süre ile tazeleme eğitimine tabi tutulurlar. Bu eğitim sonunda EK 1 Uygulama Değerlendirme Formuna göre en az 70 (yetmiş) alan katılımcı, yazılı sınava tabi tutulmaksızın başarılı sayılır ve sertifikasının geçerlik süresi 5 yıl daha uzatılır.
2. Tazeleme eğitiminde 7 nci madde de yer alan teorik ve uygulamalı eğitim müfredatının vaka sayısı ve süresi 1/6 oranında uygulanır.

3. Standardın yürürlüğe girdiği tarihten önce sertifika makam onayı/tescil tarihinden itibaren kesintisiz olarak beş yıl süre ile ÜYTEM’de fiili olarak çalıştıklarını ve uygulama yaptıklarını belgeleyen kişiler tazeleme eğitimine tabi tutulmazlar.

13. DENKLİK BAŞVURUSU VE DENKLİK İŞLEMLERİ USUL VE ESASLARI

Denklik başvurusu sadece yurtdışında alınan eğitim için kabul edilecek olup, denklik işlemleri aşağıdaki usul ve esaslara göre yapılır:

13.1. Başvuru

1. Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda Bakanlıkça hazırlanan denklik başvuru formu kullanılarak Bakanlığa başvuruda bulunulur.
2. Bu formda belirtilen tüm belgelerin sunulması zorunludur.
3. Bu formda belirlenen her bir başlığın altı ayrıntıları ile birlikte doldurulacak, eğitimin verildiği kurum/kuruluşça onaylanmış ve aşağıda belirtilen belgelerin aslı, ayrıca yurt dışında alınan eğitime dair belgelerin yeminli mütercim tarafından Türkçeye çevirisi formun ekinde dosya halinde sunulacaktır.

13.2. Başvuru Formu Ekinde Yer Alacak Belgeler

Başvuru formunun ekinde aşağıda belirtilen belgelerin tümü yer alacaktır:

1. Sertifikanın aslı,
2. En son bitirmiş olduğu okul/yüksekokul diplomasının noter onaylı örneği,
3. Varsa Lisansüstü eğitimi bitirme belgesi ya da uzmanlık belgesinin noter onaylı örneği,
4. T.C Nüfus Cüzdanı / Yabancı Uyruklu Kimlik Kartı noter onaylı örneği,
5. Başvuru Formunun 4’üncü maddesinde yer alan Eğitim Müfredatı ile ilgili tüm bilgi ve belgeler (Eğitimin alındığı, belgenin düzenlendiği dil ve Türkçe ile),
6. Başvuru Formunun 3’üncü maddesinde yer alan ve eğitimin alındığı Kurum/Kuruluş/Özel Hukuk Tüzel Kişisi/Gerçek Kişisinin, o ülkede eğitim vermeye yetkili olduğunu belirten ve eğitim alınan ülkenin resmi sağlık otoritesi ve o ülkedeki Türkiye misyon şefliğinden tasdik edilen belge (Üniversite hastaneleri ve resmi enstitülerden bu belge istenmeyecektir),
7. İlgili alanın standartlarında komisyonca belirlenen ve istenen diğer tüm belgeler (varsa)
8. Emniyet Genel Müdürlüğünden alınmış, eğitim alınan tarihlere eğitim alınan ülkede bulunduğunu gösterir belge.

13.3. Denklik İşlemlerinin Nasıl Yapılacağı

Denklik işlemi aşağıdaki şekilde yapılır.

1. Sertifika denkliği için müraaat edenlerin başvuru dosyaları Bakanlık ilgili birimince ÜYTE Klinik Uygulama Eğitimi standartları doğrultusunda incelenir.
2. Yurt dışında gördüğü eğitime istinaden; 5 inci maddede yer alan eğitim başvuru şartlarını taşıyanlardan sertifika almak isteyenler 13 üncü maddede yer alan başvuru belgelerini dilekçesine ekleyerek, en geç 5 yıl içinde Bakanlığa başvuruda bulunurlar.
3. Dosyaları uygun ve yeterli bulunan başvuru sahiplerine sertifika denklik belgesi düzenlenir.
4. İlgili birimince oluşturulacak Komisyonca yapılan değerlendirme sonucuna göre kişiler sınava tabi tutulurlar. Jüri başkanının görev yaptığı kurumda yapılacak olan sınavda geçer not 70 olacaktır. Sınavda başarılı sayılanlar adına Bakanlıkça sertifika düzenlenir ve ilgiliye teslim edilir.
5. Sertifika Denklik Belgesi, Bakanlık tarafından tescil edilir.

14. GEÇİCİ MADDE 1-

(1) Bu standardın yürürlüğe girdiği tarihten önce eğitim yetkisi verilmiş merkezlerden, müstakil merkezler hariç diğerlerinin yetkisi devam eder.

(2) Bu standardın yürürlüğe girmeden önce alınmış Klinik (IVF) sertifikalarından tescil edilmemiş olanların, standartların yayımlandığı tarihten sonra en geç 2 (iki) yıl içerisinde tescil işlemlerinin yaptırılması gerekmektedir. Tescil işlemlerini yaptırmayanların sertifikaları geçersiz sayılacaktır.

EK-1: ÜREMEYE YARDIMCI TEDAVİ (ÜYTE) KLİNİK UYGULAMALARI SERTİFİKALI EĞİTİM PROGRAMI UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU

Açıklama: Bu form, her katılımcı için ayrı ayrı olmak üzere eğitim sorumlusu tarafından, değerlendirilen her bir uygulamaya/davranışa 100 üzerinden puan verilerek doldurulur ve onaylanır.

Tarih		
Katılımcının Adı Soyadı		
Katılımcının Uygulama Yaptığı Birim (ÜYTEEM)		
Eğitim Sorumlusunun Adı Soyadı		
Sıra No	Değerlendirilen Uygulama/Davranış	PUAN (100 üzerinden)
A. Klinik Uygulama		
1	En az 200 vaka inceledikten sonra, seçilen bir vakada infertilite nedenlerini tanımlama/tartışma	
2	En az 200 hasta gördükten sonra seçilen bir hastada uterus ve overleri değerlendirme (folikül ölçeme, endometriumu değerlendirme)	
3	İnfertilitede görüntüleme tekniklerini tanımlama	
4	En az 200 hasta gördükten sonra seçilen bir hastada ovulasyon indüksiyonu protokollerini ve komplikasyonlarını açıklama hasta bazında önemini tartışma, sonuçları değerlendirme	
5	En az 200 hasta gördükten sonra seçilen bir hastada ovulasyon indüksiyonu protokollerinin ve komplikasyonlarının hasta bazında önemini tartışma, sonuçları değerlendirme	
6	En az 80 vaka gördükten sonra seçilen bir vakada oosit aspirasyonu işlemini uygulama, komplikasyonları ile baş etme	
7	En az 10 vakaya eşlik ederek, sperm elde etme yöntemlerinin basamaklarını sayma	
8	En az 200 vakaya eşlik ederek, embriyo transfer yöntemlerini ve komplikasyon yönetimini açıklama	
B. Semen Analizi ve Uygulamaları		
9	IVF deki laboratuvarların alet ve malzemeleri tanıma	
10	Cihazların bakım, onarım ve kalibrasyonlarının nasıl yapılacağını açıklama	
11	Laboratuvar alet ve malzemelerinin nasıl ve nerede kullanılacağını açıklama	
12	Eşlik ettiği en az 20 bazal sperm analizini değerlendirme	
13	En az 20 vakada sperm morfoloji preparatını boyam ve değerlendirme	
14	En az 20 sperm yıkama ve ayırma işlemine (20 swimup/ 20 gradient metodu) eşlik ederek, sperm değerlendirilme öncesi hazırlanma prosedürleri olan yıkama ve ayırma işlemlerini açıklama	
14	Eğitimci kontrolünde en az 20 kez sperm hazırlama, yıkama ve morfolojini değerlendirme	
C. ÜYTE Yöntemleri (Sperm Hazırlama)		
15	ÜYTE'de kullanılan laboratuvar alet ve malzemelerini tanıma	
16	ÜYTE laboratuvarında yapılan işlem basamaklarını sayma/açıklama	
17	En az 20 vakada gözlem yaparak, IVF/ICSI işlemleri için sperm hazırlanmasını açıklama	
18	En az 10 vakada gözlem yaparak, MESA/TESE/TESE/PESA işlemleri ile sperm hazırlama basamaklarını açıklama	
19	En az 10 vakada ejakulat hazırlama aşamalarını uygulama	
20	En az 3 vakada gözlem yaparak, TESE doku işlemleri prosedürlerini ve aşamalarını açıklama	
21	En az 2 vakada gözlem yaparak, TESE/MESA/PESA işlem prosedürlerini açıklama	
D. Embriyoloji		
22	Embriyoloji laboratuvarında kullanılan aletleri tanıma, laboratuvarda yapılan işlemlerin düzen ve sırasını söyleme	
23	En az 10 vakada gözlem yaparak yumurta hücreğini tanıma ve kalitesini tanımlama	
24	En az 10 vakada gözlem yaparak yumurta temizleme işleminin basamaklarını açıklama	
25	En az 20 embriyo transfer hazırlığını gözleyerek, embriyo transfer işlemi basamaklarını açıklama	
YÜZ ÜZERİNDEN ORTALAMA PUAN		
100 (yüz) üzerinden en az 70 (yetmiş) puan alan katılımcılar başarılı sayılır		